

भारत सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
राष्ट्रीय पुस्तकालय, कलकत्ता।
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA.

वर्ग संख्या

Class No.

पुस्तक संख्या

Book No.

रॉ० पु०/ N. L. 38.

P
170
M999

MOIPC—54—59 LNU/64—1.11.65—100,000

ਸਦਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹਰ

ਜਿਸ ਅੰਤਰਿ ਹਿਰਦਾ ਮੇਧ ਦੇ ਸੰਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ਿਏ
ਉਹ ਸਦਾਮਹਿ ਭਾਵ ਸਦਾ ਘਰ ਘਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਾਵਲੀ ਲੜੀ ਨੰ: ੭

ਮਨੁੱਖ ਕਰਤੱਵਜ

ਅਨੁਵਾਦ

DUTIES OF MAN

ਪ੍ਰਸਿਧ ਸੰਤੋਖਤਾ ਅਰ ਦੇਸ ਭਗਤ ਮੈਜਨੀ
ਦੀ ਪੁਸਤਕ "ਭਗਵੀਸ ਆਫ ਮੈਨ"
ਦਾ ਉਲਾਸ

ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ

ਜਿਸਨੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਵਾਸਤੇ
ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੁਕ ਏਜੰਸੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ
ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ

ਦਿਖਾਏ

ਮਾਰਚ ੧੯੧੨

ਵਿਚ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇ ਪੰਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਭਾਈ ਬਹਾਦਰ
ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੇ ਘਰਨ ਤਾਲ ਛਪਾਇਆ

ਆਪਣੀ ਪਿਆਰੀ !

ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਮਾਤੀ ਭਾਂਡਾ (ਪੰਜਾਬੀ) ਦੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਸੱਜਣੇ। ਕੁਝ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜੋ "ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਏਜੰਸੀ" ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਸਦੇਸ਼ ਭਾਂਡਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਏਜੰਸੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਪੰਖੰਧ ਜੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਂਡਾ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਅਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਇਸਦੇ ਪੰਖੰਧ ਕਤਬਕਾਰੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਰ ਨਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੀ ਖੋਟੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਹਾਂ ਘਾਟੇ ਵਾਧੇ ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖੀਸ ਪੈਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਕੀਮਤ ਲਗਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਰਨ ਦੇ ਉੱਦਮ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਸੇਵਕਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਹਾਉਣੀ ਆਪ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ ਆਪ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੋ, ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਠੀ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਅਜੇਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਸਤਕ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪ ਦੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਵਿਚ ਸੰਬੋਧਤ ਹੋਣਗੇ। ਆਸ਼ਾ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵੋਗੇ।

ਦਾਸ-ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਨੇਜਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਏਜੰਸੀ ਲਾਹੌਰ

[illegible][illegible]

ਹੈ ਇਹ ਜਾਨਕੇ (ਭੀ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤੁਸਾਡੇ ਲਈ)
ਆਪਤਿਹੀ ਆਪਤਿ (ਦੁਖ) ਹੈ। ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸਨੂੰ ਆਰਾਮ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਮੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡਕੇ ਨਿਜਦੀ
ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਸਾਰਿਕ ਭਾਲਿਆਈ ਦੀ
ਭੱਲ ਛੱਡਕੇ ਨੇਕੀ, ਸਿਖਿਆ, ਵਿਦਿਆ ਅਰ ਸੁਧਾਰਾਰਥ
ਦੀ ਠੀਕ ਤਾਈਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂ ਮੇਰਾ ਕਰਤੱਵ
ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿਆਂ
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਰ
ਵੰਗਾਂ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ
ਫਰਕ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹ
ਪੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਮੇਹਨਤੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਪਰਸ਼ ਦੇ ਕੌਮਲ ਦਿਲ
ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਤਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ
ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਨਿਚਿਤਤਾਈ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਮਣੇ
ਸੰਸਾਰਿਕ ਭਾਲਿਆਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗਲ
ਕਰੋਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਸਦਾ
ਦੀ ਅਪਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਦੀ ਸਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਖੁਲਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਭੀ
ਆਵੇਗਾ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਸਾਡੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਅਰ-
ਥਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਥਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸਾਥੋਂ ਉੱਚੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਹਨ।
ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਸਤਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਖੀ
ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਨਿਆਇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਧ

ਸਿਥਟੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ ਅਪਣੇ ਲਈ ਖਾਸਕਰ
ਜਾਨਦੇ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਸਾਮਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਕਰੋ ।
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਪਤੀ ਦੀ ਤਦਬੀਰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ । ਸਾਡੇ
ਸਾਮਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਕਰੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਹਿਲੇ ਸਾਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸੋਸ਼ਲ Social (ਭਾਈ
ਚਾਰਕ) ਅਰ ਪੋਲੀਟੀਕਲ Political (ਰਾਜਸੀ) ਵਜੂਦ
ਕਾਇਮ ਕਰਲੇਨ ਦਿਓ ਇਸਦੇ ਉਪਰੰਤ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਤੁਸੀਂ
ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਸਿਖਰਾਂ ਦੇਨੀ ॥

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤੀ ਪੁਰਸ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਹ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਅਰ
ਅਜਿਹੇ ਜਲਸਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਛਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ
ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗਲ ਨੂੰ ਮਨ ਤੋਂ ਭੁਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਬਾਬਤ ਪਿਛਲੇ ੫੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਵਜਾਖ਼ਜ਼ਾਨ
ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਤੀ ਭੀ ਭਲਿਆਈ
ਮਿਹਨਤੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਾਰਿਕ ਦਬਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ॥

ਪਿਛਲੇ ੫੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧੂਰਪ ਵਿਚ ਜੋ
ਪ੍ਰਭ ਉੱਨਤੀ ਅਤੇ ਸਧਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਚਾਹੇ ਵਿਰੋਧ
ਸਤੰਤ੍ਰ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਚਾਹੇ ਖਾਨਦਾਨੀ ਰਾਜ ਦੇ ਪਾਪਤ
ਹੋਯਾ ਯਾ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਅਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨੂੰ ਵਸੀਲਾ ਉਸ ਭਲਿਆਈ ਦਾ ਸਮਝਿਆ
ਗਿਆ ਹੈ । ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫਲ ਅਤੇ ਮੰਤਵ
ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਰ ਵੇਰ

(੫)

ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੀ ਦੇ ਉਲਟਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਉਸਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਹੋਏ ਅਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਯਾ ਉਹ "ਪੌਰਸ਼ਕ ਅਧਿਕਾਰ" (ਮਨੁਖ ਦੇ ਹੱਕਾਂ) ਦੇ ਹੱਕੇ ਦਾ ਹੀ ਫਲ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਤਮਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਲਈ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਂ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਗਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਇਸ਼ਿਥਿਤ ਸਨ ਕਿ ਹਰ ਪਰਸ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਥ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਨੂੰ ਯੋਗ ਜਾਨਨ ਵਾਲੇ ਸਥਿਤਾਂ ਦੀ ਸਿਖਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਸ਼ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਉਸਦੇ ਬਲ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਅਪਣੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਢੂੰਢ ਕਰੇ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਰੋਕ ਉਤਪਤ ਕਰੇ। ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦੇ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ, ਜੋ ਇਸ ਵਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੋਣ ॥

ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆਂ ਤੀਕਰ ਸਿਥਿਤ ਰਹੀ ਅਰ ਕਈਆਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤੀਕਰ ਕਾਇਮ ਹੈ।

ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ 'ਦਸ਼' ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਯਾ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਨੇ

ਜੇ ਅਪਣੇ ਹਥਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਉਪਰ ਯੁਸ਼ਾਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨਿਰੰਤਰ ਤਾਈ ਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕਵੰਦ ਸਨ ਅਰ ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ (ਬੋਝਾ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਸਹੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ? ਨਹੀਂ! ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ, ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਖਰਾਬੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਖਾਸਕਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਲੋਕਵੰਦ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵਧਦਾ ਗਿਆ ਅਰ ਮਿਹਨਤੀ ਪਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ੂਰੀ ਹੀਨਰ ਦੇ ਕਈ ਇਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘੱਟ ਹੋਈ ਗਈ ਅਰ ਇਸ ਤੋਂ ਆਨੰਦ ਇਹ ਕਿ ਵਸੋਂ ਵਧਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਗ ਭਗ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤੀ ਜੱਥੇ ਦੀਦਸ਼ਾ ਅਧਿਕ ਕਰਕੇ ਛਾਵਾਂ ਭੋਲਅਰ ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਰ ਅਜਿਹੇ ਅਵਸਰ ਅਧਿਕਤਾਈ ਨਾਲ ਆਉਨ ਲਗੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਿਹਨਤੀ ਪਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਮੁਦਤ ਦੇ ਲਈ ਹਥ ਤੇ ਹਥ ਰਖਕੇ ਬਹਿਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ॥

ਇਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਰ ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਨਤੀ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨਾਂ ਦੀ ਉਨਤੀ, ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਹਾ (ਮਿਹਨਤ) ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਰਖਯਾਂ ਜੋ ਭਿਭਯਾਨਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਨ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ

ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੋਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਤੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਤੂ ਉਸਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਕਰ ਸਕਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵੱਖ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਸਿੱਧਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਪਤੀ (ਬਿਪਤਾ) ਹੋਲੀ ੨ ਉੱਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫੇਰ ਭੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਹ ਵਰਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਬੂਲ ਧਨ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾਈ ਦੇ ਮਾਇਕ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਬਰਾਬਰ ਉਨਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਪਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਖੀਖੜਾ ਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਦੀ ਕਦਾਚਿਤ ਪਿਛਲਗ ਵਿਚ ਅਲਭਿਨ ਹਨਾਜੋਰ ਪਾਕੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜੋਰਾਵਰੀ ਅਤੇ ਤੁੱਜੀ ਪਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨਤੀ ਪਕੜਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਉਣ ਜਾਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਇਕ ਬਾਓ ਤੇਜਖੇ (ਛੇਤੀ ਦੇ) ਅਤੇ ਖੇਡਤਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰ ਆਦਿਕ ਦਾ ਖਰਚ ਜਿੰਨਾ ਘਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮੁਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਭੀ ਉਨਾਂ ਹੀ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਵਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਮਾਨਖੀ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਭੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨੀਚਤਾਈ ਫਲ ਯਾਂ ਘਰ ਤੋਂ ਘਟ ਜੁਰਾਨ ਨਾਲ ਪੈਦਾ

ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਯਾ? ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸਭਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਨ ਨਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਕੁਝਕੁ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਅਰਥਾਤ ਅਜਿਹੇ ਜੱਥੇ ਦੇ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੋ ਜੋ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸੂਰਤ ਰਾਜਧਾਨੀ ਆਮੀਰਾਂ ਦੀ ਕਾਇਮ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਤਿਜਾਰਤ ਦੀ ਇਸ ਉਨਤੀ ਨੇ ਬਦਲੇ ਇਸਦੇ ਕਿ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਕੇਵਲ ਕੁਝਕੁ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਅਨੰਦ ਦੇ ਸਮਿਆਨ ਉਤਪਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸਦਾ ਉਤ੍ਰ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਉਸਨੂੰ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਤੋਂ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹੋਰ ਫੇਰ ਅਤੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਉਲਟਾ ਪਲਟਾ ਦੇ ਸਰਬ ਹਾਮੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਫੇਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਪੈਰਸਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪੰਥ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਬਪਾਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਰ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਯੱਲਾਂ ਵਿਚ ਅਰ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਦੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਦੇ ਬੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ? ਕੇਵਲ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਖੁਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸ ਖਰਚ ਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਇਸਤੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਨਾ ਵੇਹਲ ਰਖਦੇ ਸਨ ਨਾ ਵਸੀਲੇ ? ਕੇਵਲ ਬੁਧਾਰ ਦੀ ਖੁਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੀ ਕੰਮ ਆਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਬੁਧਾਰੀ ਮਾਲ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਤਥਾਰ ਹੀ ਰਖਦੇ ਸਨ ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬੋਹੜੀ ਸੀ, ਜੋ ਜਿਮੀਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮੋਹਨਤ ਦੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵਸੀਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਿਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਬਸ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਮੋਹਨਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਥੇ ਦੇ ਹੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਲੈਣ। ਰਾਹੋਂ ਵੇਚੀਏ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਗਲ ਉਪਰ ਬੇਬਸ ਹਨ ਤੇ ਅਪਨਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਰੀਰਕ ਕੰਮਾਂ ਕਾਜਾਂ ਵਿਚ ਲਾਉਣ, ਅਰ ਸਦਾ ਭੁਖ ਤੇਹ ਸਹਿਕੇ ਅਰ ਜਤਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜੇਕਰ ਇਕ ਧੋਖਾ ਅਤੇ ਇਕ ਅਯੋਗ ਠੱਠਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਸੀ ?

ਇਸ ਦਸ਼ਾ ਦੀ ਰੋਕ ਕੇਵਲ ਇਸਤਰਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਲੋਕ ਅਪਨੀ ਮਰਸੀ ਨਾਭ

ਮੇਹਨਤ ਦਾ ਵੇਲਾ ਘਟਾਉਂਦੇ ਅਰ ਉਸਦੀ ਮਜ਼੍ਹਰੀ ਦੀ ਭਰਹਾ (ਮੇਹਨਤ) ਨੂੰ ਅਧਿਕ ਕਰਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰ ਮੁਖਤ ਸਿਖਿਆ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਕਿ ਮੇਹਨਤ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਆਦਿਕ ਸਭ ਕੁਝ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨੇਕਨੀਯਤ ਅਰ ਚੰਗੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੇਹਨਤੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਤਥਾਰ ਵਧਾਉਂਦੇ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ? ਕੀ ਅਨੰਦਕ ਸੀਵਨ ਦਾ ਭਾਵ ਅਤੇ ਮੰਤਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ? ਕੀ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰਕ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਚਾਹਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ? ਤਦ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਫੈਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਘਟ ਕਰਦੇ ? ਹੋਰ ਇਕ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਆਪ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ । ਜਦੋਂ ਸੁਸੈਟੀ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਹਰ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਗ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਵਰਤਨ ਖੁਲਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਜੋ ਪੌਰਸ਼ਕ ਚਤੁਰਤਾਈ ਨਾਲ ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹਨ । ਤਦ ਉਹ ਅਪਣਾ ਕਰਤੱਵ ਪੂਰਾ ਕਰ ਚੁਕੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਣੇ ਹਾਲ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਭਾਗਾਂ ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋਵੇ ਅਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਦੇਵੇ ॥

ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਧਰੇ ਅਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਅਰ ਜਦੋਂ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਵਲੋਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਾਓ ਦਾ

ਇਹ ਵੀਕ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਯਾ ਤਾਂ ਤਤਕਾਲ ਹਰ ਇਕ ਪੁਰਸ਼
ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸੇ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲਗਾ, ਹਰ
ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਣੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਹੀ
ਦਸ਼ਾ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਲੀਨ ਸੀ।
ਦੁਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ
ਥੇਲੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਦਰਕਾਉਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਵਲ ਇਹ ਹੋਯਾ ਕਿ ਲੜਾਈ
ਆਰੰਭ ਹੋਗਈ ਪਰ ਉਹ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਵਿਚ
ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵਗਨ ਕਿੰਤੂ ਧਨ ਅਤੇ ਧੌਖੇ ਦੀ
ਲੜਾਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ
ਦਾ ਕੰਮ ਘਟ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸਦੇਸਮਾਨ ਕਾਤਲਸੀ, ਜੋ ਇਕ
ਅਜੇਹੀ ਨਿਰਦਯਤਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ
ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗ ਪਾਪਤਾ ਸਨ, ਨਿਰਬਲ ਅਰ ਅਨਾੜੀਆਂ
ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਮਿਥਕੇ ਚਕਨਾਂਬੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਇਸ ਲਗਾਤਾਰ ਲੜਾਈ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ
ਨੇ ਆਪਨਤਾਈ ਦੀ ਸਿਖਿਅਕ ਪਾਈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਿਕ
ਆਨੰਦ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਭਾਲੀ ਬਿਨਾਂ ਨਾਲਚ ਕਰਨਾ ਸਿਖੇ,
ਖਾਲੀ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਜੜ ਵੱਢੀ, ਖਾਲੀ
ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਆਸ਼ਾਈ ਨੇ ਸਿਖਿਆ ਵਿਚ ਫਤੂਰ ਮਰਾਜ਼
ਅਰ ਜਦੋਂ ਸਿਖੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਭਾਤੀਭਾਵ ਦਾ ਨਾ
ਰਿਹਾ ਧਾਰਮਕ ਭਰੋਸਾ ਯਾ ਮੰਤਵ ਦੀ ਇਕਤਾ ਟੁੱਟ
ਗਈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਜਦੀ ਖੱਟੀ ਉਢਣ ਅਤੇ
ਅਪਣੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਲਾਉਣ ਲਗੇ।

ਅਰ ਰਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ (ਭਰਾ ਕੇਵਲ ਨਾਉਂ ਮਾਤ੍ਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸ਼ਤ੍ਰੂਆਂ) ਦੇ ਖਰੀਰ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਕੁਚਲਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਹਾਲਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਅਰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ॥

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਖੁੰਝ ਜਦੋਂ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੂਜੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਜਾਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸਤਰਾਂ ਆਸ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਲ ਝਿਤੀ ਨਾਂ ਕਰਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਵਿਰੋਧ ਤਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਯਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਜਾਵਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੇਹੜੀ ਅਦਾਲਤ ਅਥੇ ਜਾਕੇ ਯਤਨ ਕਰੀਏ।

ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਸਿਸਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਡੀ ਭਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਯੋਗ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾ ਸਿਥਿਤ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਇਕ ਨਰ ਨਾਰੀ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੌਨ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਉਹ ਜੀਵਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ?

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ
ਆਪ ਅਪਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ
ਜੋੜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ?

ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਖਾਂ ਵੇਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ
ਸ਼ੇਵੇਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਦਸਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਟੁਕੜਾ ਧਰਤੀ
ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੌਰਸ਼ਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਬਚੇ
ਹੋਏ ਹਨ। ਸਭਾ ਹੋਰ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ
ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਇਕ ਦਾ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਬਲ
ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਨੇ ਵਾਸਤੇ ਇਤਫਾਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ?

ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ੫੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਹਰ ਇਕ
ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਸਭਾ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ
ਬਨਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਖੜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਨੇ
ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਰਤਨ ਕਰੇ । ਹੁਣ ਕਿਸਤਰਾਂ ਉਸ
ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਅਧਿ-
ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇ ।
ਕਿੰਤੂ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ
ਮਿਹਨਤ, ਕੰਝ, ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਆਦਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੇ । ਜਦੋਂ
ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਜੋ ਤਸਾਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ
ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖੜਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਸ਼ਖ਼ੀ ਦੇ
ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕਿਸਤਰਾਂ
ਉਸਤੋਂ ਇਹ ਆਸ਼ਾ ਰਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼
ਨੂੰ ਅਨਜਕੌਮ ਦੇ ਅਨਿਆਇ ਤੋਂ ਬਚਾਨੇ ਯਾ ਜਿਸ ਜੇ

ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸਦੀ ਦੁਆ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭਲਿਆਈ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਨੰਦ ਅਰ ਸੀਵਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ? ਸਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਜ੍ਹਿਆਂ ਤੀਕਰ ਉਸਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਫੈਦਿਆਂ ਦੀ ਗਾਥਤ ਸਿਖਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਹੋ । ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਧਨ ਅਤੇ ਤਾਕਤਾਂ ਤੀਕਰ ਅਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇਖੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਹਥ ਨਹੀਂ ਫੈਲਾਏਗਾ ਚਾਹੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਮਨ ਮੰਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ?

ਹੋ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ! ਇਹ ਕੇਵਲ ਕੋਈ ਪੌਰਸ਼ਕ ਸੰਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਚਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸਾਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਥੇ ਆਪਣੇ ਸਮਝ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜਿਸ ਦੇ ਪਤ੍ਰਿਆਂ ਦੇ ਪਤੇ ਅਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਰੰਗੀਨ ਹਨ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੁਛ ਗਿਛ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਨ ੧੮੨੦ ਈ: ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਦੀ ਸੂਰਤ ਕੇਵਲ ਉਲਟੇ ਪੁਲਟੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਟਾ ਦਿਤੀ ਅਰ ਅਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪਚਵੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅਪਣੇ ਫਾਂਸੀਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੌੜੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਲਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਬ ਢੰਗ ਅਰ ਸਿਖਤਾ ਸੰਨ ੧੮੨੦ ਈ: ਦੇ

ਮਹਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਾਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ
 ਨਾ ਕਿ ਪੌਰਸਕ ਕਰਤਵਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸਿਆਂ ਤੇ ਅਜ ਤਸੀਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਅਤੇ ਮਰਦੂਦਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ
 ਪ੍ਰਕਾਰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ
 ਦੇ ਸਰੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਠਾਲ ਚਾਰਲਸ
 ਵਸਵੇਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ
 ਜਿਸ ਜਥੇ ਤੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਸਨ ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਰਾਜ
 ਧਾਨੀ ਉਸਦੀ ਬੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਕੌਯਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਦਬਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ
 ਇਸ ਆਨੰਦ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ
 ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦੇ
 ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਅਪਣੇ
 ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਭਾਏ ਗਏ।
 ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਜੋ ਬਲਵਾਨ ਚਿਤ ਅਰ ਦਿਮਾਗ ਦੇ
 ਪੁਰਸ਼ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਹਦਿਆਂ ਅਤੇ
 ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬੇਅਸ ਪਾਯਾ ਅਰ ਅਪਣੇ ਤੋਂ
 ਘਟ ਲਿਆਕਤ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭਵੰਦ
 ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਅਰ ਇਸਤੇ ਕੌਮ ਦਿਆਂ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੀ ਕ੍ਰੋਧ ਬੜਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਸੁਰਮਤਾਈ ਨਾਲ ਪਰੇਤੁ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ
 ਤੋਂ ਲਿਖਿਆ ਜੋ ਸਰਬ ਸਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।
 ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਤ ਨਾਵਲੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਪੁਸਤਕ ਬੀ ਮੰਗ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ

ਪਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੋਲੀਟੀਕਲ(ਰਾਜਸੀ) ਅਤੇ ਇਮਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਗਏ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਹਦਿਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁਲ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਗਿਆ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਠਾਂ ਸਨ ਜੋ ਸਿਖਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਚਾਹਵਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਘਟ ਪਦਵੀ ਰਖਦੇ ਸਨ ਇਸਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਇਕਦੂਜੀ ਸਿਖਿਆ ਦੀਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਂ ਨਸਨ ਬਿਲਕੁਲ ਭੁਲਾ ਦਿਤਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਦੁਖ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਬਾਬਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਕਿੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੂਨਿਆਂ ਅਰ ਛਲੀਏ ਕਹੋ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ।

ਉਸੇ ਸਮਯ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੁਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਾ ਭੁਲਨਾ ਚਾਹੀਏ। ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਭ ਆਮ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਫੁੰਫ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਯਵਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਪਣੇ ਤਨ ਮਨ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਦੇਨਾ ਸਾਭਾਕਰ-ਤਵਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਿਲੀ ਚਾਹ ਨਾਲ ਸਮਯ ਅਰ ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਉਦਮਕੀਤਾਸੀ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਉਪਮਾਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰੀ ਕੀਤਾ ਨਾ ਧੋਖਾ ਪਾਉਣ

ਨਾਲ ਉਹ ਬੇਹੋਸਲਾ ਹੋਯਾ ਉਹ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਢੰਗ ਦੀ ਪੀਖਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪੂਰਨਤਾਈ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਰਾਹ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਿਸਦੇ ਲੇ ਸਮਝ ਦੇ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਦਿਲੀ ਮੰਤਵਜ ਦੀ ਪਾਪਤੀ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਢੰਗ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਣ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਉਤਰਕੇ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਤੀ ਅਤੇ ਤਰਫ ਦਾਰੀ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਨ ਅਧਿਕ ਉੱਤਮ ਅਰ ਨਿਸ਼ਚਯ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਖਾਯਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਰਥਾਤ ਲੈਮੰਸ ਜਿਸਦੀ ਪੁਸਤਕ “ਇਕ ਧਰਮੀ ਦੇ ਬਰਨ” ਨੂੰ ਤੁਸਾਢੇ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਸਭਤੋਂ ਵਡਾ ਹਾਮੀ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਅਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਤਫਾਕ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲੈਮੰਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂਦਾ ਮੈਂ ਉਪਰ ਕਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਭੇਦ ਦਾ ਪਮਾਣ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੰਨਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੇ ਮੰਨਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਯਾ ਸਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਫਟ ਕਥਨੀਆਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਮਾਨੁਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਾਗ ਹਥੋਂ ਛੱਡ ਦਿਤੀ ਪਰ ਉਪਰੰਤਕ ਕਥਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੋਹਨਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਨਗੀਆਂ।

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਗੁਲਾਮ ਹੋਏਕੀਆਂ ਹਨ

ਇਸਤੋਂ ਇਸਤਰਾਂ ਦੇ ਜਤਨ ਅਤੇ ਉਦਮ ਵਿਚ ਹੋਰ
 ਕਿਨੇ ਹੀ ਖਤਰੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਉਨਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
 ਕਦਮ ਕਦਮ ਤੇ ਇਕ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਮੋਹਰ
 ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਅਨਿਆਇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਉਦਮ ਅਤੇ ਜਤਨ ਲੋੜ ਦੇਖਕੇ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਸ ਅਤੇ ਸਿਧਤਾਈ ਨਾਲ ਜੋ ਧੀਰਜ
 ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸਤੋਂ ਭੀ ਕਤਈ ਨਿਰਾਸਤਾ ਹੈ
 ਉਥੇ ਕੇਹੜਾ ਕਰਤਵਯ ਯਾ ਧੰਮ ਭਰਿਆ ਜੋਸ਼ ਹੈ ਜੋ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨਤੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਸਿਥਿਤ ਰਖਸਕੇਗਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ (ਭਾਈਚਾਰਕ)
 ਲੜਾਈਨੂੰ ਜਿਸਵਿਚ ਅਸੀਂ ਲੋਕਲਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਕਿ ਵਲਇਕ
 ਜਤਨ ਉਦਮ ਉਨਾਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਕਰਾਰ ਦੇਂਦੇ
 ਹਨ? ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਧਿਕਤਾ ਦਾ ਕਥਨ
 ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਇਸ ਕਥਨ ਤੋਂ ਉਹ ਭਿੰਨ ਇਕੱਤ
 ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਹਰਇਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ
 ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦੰਗੇ ਦਾ ਢੁਕੜਾ ਬਸ
 ਹੋਯਾ ਅਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਜੋ ਕਦਰਤੀ
 ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੀਨ ਸਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਦੀ ਵਲ
 ਖਿਚਦਾ ਹੈ ਠੰਢਾ ਪੱਗਿਆ ਤਾਂ ਹੁਨ ਕੇੜੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਜੋ
 ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜਤਨ ਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਉਨਾਂ ਅਯੋਗ ਭੁਲਾਂ ਦੇ
 ਉਪ੍ਰੰਤ ਵਿਚ ਜੋ ਇਕ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹਨ
 ਇਕੋ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਦਾ ਸੋ ਅਰਾਮੀ

ਭਾਸ਼ਣੀ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਕੇਚ ਵਾਂਹੀ ਅਤੇ ਏਸ ਨਿਕਾਲੇ ਹਰ ਘੜੀ ਸਾਮਨੇ ਖੜੋਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਦੀ ਸਿਖਰਾ ਦੇਨੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੀ ਰਹੀਏ ?

ਇਹੀ ਹਾਲ ਅਜਕਲ ਇਟਲੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਗ ਰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਢਰਾਂਸੀਸੀ ਕਥਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ ਅਰ ਇਹ ਦਸ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਢੰਗ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਵਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵਟਾ ਦੇਈਏ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਲ ਚਲਨਾਂ ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਵਾਈ-ਏ ਕਿ ਹਰ ਭਜ ਅਤੇ ਭਲਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਖਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਹੋਰ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਤਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਤਨ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਅਪਨੀ ਸਾਰੀ ਸਿੰਦਰੀ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਨ? ਕੌਨ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਜਤਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਏਸ ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਜਤਨ ਵਿਚ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰ ਹੋਨ ਨਾਲ ਆਪਨਾ ਅਧਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਖਦਾ ਹੈ?

ਅਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਭੀ ਜੋ ਸਾਡੀ ਸਭਾ ਨਾਲੋਂ ਅਧਿਕ ਨਿਆਇਵਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਕੌਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਲ ਦੀ ਤਰਜੀਬ (ਧਿਆਨ

ਦੇਨਾ) ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਸਭਨ
 ਕਰਨਾ ਅਰ ਸੋਝਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਵਲ
 ਧਿਆਨ ਦੇਨਾ ਇਸਦਾ ਕਰਤਬ ਹੈ ? ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ
 ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਜਾਏ ਇਹ ਭੀ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਉਹ
 ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਲੀ ਹੋਸਲਾ ਬਣਾਵੇ
 ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਲੋ ਮੈਂ ਸੋਝਲ ਸੰਬੰਧ
 ਤੋੜਦਾ ਹਾਂ । ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਦਿੜਤਾ
 ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਵਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੋਝਦ
 ਅਤੇ ਇਕ ਅਤੁਟ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਉਸ
 ਸੋਝੇ ਧਿਆਨ ਅਰ ਦਿੜਤਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤੀ ਦਿਆਂ ਅਰ
 ਥਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜੁੱਧ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ
 ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ
 ਉਤ੍ਰ ਉਸਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਮਤੀਆਂ
 ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਤੇ ਬੇਵਸ ਕਰੋ ਜੋ
 ਇਸਦੀਆਂ ਨਿਜਦੀਆਂ ਇੱਛਾਂ ਅਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
 ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਕਰੇ
 ਤਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭੰਨ ਦਿਓ ?
 ਹਰ ਨਰ ਨਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ
 ਕੇਵਲ ਸਭਾ ਵਿਚ ਮਿਲਕੇ ਰਹਿਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੱਕ
 ਉਤਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਸਭਾ ਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ
 ਸਾਮਨ ਵਿਚ ਅਧਿਕ ਬਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ । ਪਰੰਤੂ ਅਧਿਕ
 ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ

ਭਰਾਂ ਉਸ ਪੁਰਖ ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰੋਓ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਰਤਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਣੀ ਇਛਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਧੀ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ?

ਕੀ ਜੇਲਖਾਨੇ ਯਾ ਜਲਾਦ ਦੇ ਦਾਰਾ ? ਹਰਇਕ ਸਭਾ ਨੇ ਅੱਜ ਤੀਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲਿਆ ਹੈ ।

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਦਬਾ ਲਗਾਈ ਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਨੂੰ ਅਮਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਇਹ ਜਬਰ ਜੋਰੀ ਦਾ ਦਬਾਉ ਹੈ ਅਰ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆ ਕੇਵਲ ਉੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਦਯਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ।

ਮੈਂ ਵਿਦਯਾ ਦਾ ਕਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹੋ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਅਤੇ ਤੱਥ ਅਰ ਮੂਲ ਹੈ । ਇਸ ਸਮਝ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਦਯਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਜੌਰਾਵਰ ਹਿੰਦੋਜੋਰੀ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਭਰਾਂ ਦੇ ਮੁਆਮਲੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ । ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰ ਵਾਰੀ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਾਂਡੀ ਅਨਯਾਯ ਵਿਚ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਮਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਕੌਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸੂਰਤ ਨਾਲ ਅਧਿਕਤਰ ਧਿਆਨ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਹਰ ਇਕ ਯੋਗ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਯਾ ਦੇਵੀਏ ਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਅਰ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਨ ॥

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯਤਨ ਦਾ

ਜੇਸ਼ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਆਸ ਲਗਾ
ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਉਹ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣ ਪਰ ਜਿਥੇ ਇਹ ਲੋਕ
ਵਿਸ਼ਵੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੌਮ ਦੇ ਕਈ ਇਕ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਵਿਚ ਇਕ ਅਤਿ ਅਤੇ ਬਲਵਾਨ ਮੇਲ ਜੋਲ ਉਤਪਤ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਥੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕੇਵਲ ਨਕਾਰਾ ਹੈ,
ਇਸ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਕਿ ਆਨੰਦ ਪਾਪਤੀ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ
ਮੰਤਵ ਹੋਵੇ (ਭੋਟਾ) ਹੈ, ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਲੋਕ
ਉਤਪਤ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਨਵੀਨ ਸੂਰਤ ਵਿਚ
ਪਾਈਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਅਰ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ
ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਉਸ ਵਿਚ ਖਰਾਬੀ ਉਤਪਤ ਕਰ ਦੇਣਗੇ,
ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਖੋਜੀ ਹਾਂ
ਜੋ ਹਰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ
ਜੋ ਸਿਖਣੀ ਨੂੰ ਉੱਨਤੀ ਦੀ ਵਲ ਚਲਨੇ ਵਿਚ ਰਖਣਾ
ਕਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕਤਾ ਅਤੇ ਨਿਜਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀ
ਸੰਘਾ ਦੇਵੇ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਿਖਣੀਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਕ ਅਕੱਲੇ ਪੁਰਖ ਦੇ
ਵਿਚਾਰ ਯਾ ਅਧਿਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਜੋਰ ਤੇ
ਭਰੋਸਾ ਕਰਨੇ ਦੀ ਮੁਥਾਜੀ ਨਾਂ ਰਹੇ ॥

ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਰਤਵਜ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਨਿਬਧਾ ਦੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਹੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹਨ ਇਥੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਕ-ਵੀ
ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸਿੱਖਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਤਵਜ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਪੁਰਖ ਇਸ ਯਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜੀਵੇ, ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੰਤਵ ਘਟ ਯਾ ਵਧ ਆਨੰਦਹਾਸਲ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਅਰ ਹੋਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕ ਤਰ ਸ਼ੋਭਤ ਬਨਾਉਣਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕਿ ਅਨਯਾਈਆਂ ਅਰ ਭੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਥੇ ਕਿਥੇ ਉਹ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾਣ ਉਦਮ ਅਤੇ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਇਕ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਅਸਿਹਾ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਸਿਸ ਵਲੋਂ ਅਨਯਾਇਲਤਾ ਕਰਨਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਮੋਹਨਤ ਮਜ਼ੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓ ਭਰਾਓ ! ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਕੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰ ਚਿਰਾਘੀ ਉੱਨਤੀ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਮੈਰੀ ਇਹ ਮੁਰਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਵੀ ਬਿਨਯ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਬਰੌਰ ਅੰਤ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਵਸ਼ਜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੀਏ, ਅਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਨੰਦ ਅਰ ਖੁਸ਼ੀ ਯਾ ਸੰਸਾਰਿਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣ ਨਹਿਰਾਏ ਅਸੀਂ ਮੁਖ਼ਬਰਤ ਲੋਕ

ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜੋਖੋ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸਤੋਂ ਮੇਰਾ ਤਾਤਪਰਜ ਇਹ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਦਾਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ, ਕਿੰਤੂ ਮੇਰੀ ਇਹ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰਕ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਖੋਜਨਾ ਬਤੌਰ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਇਕ ਮੰਤਵਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਤੋਂ ਸਦਾ ਉਜਾੜ ਨਿਹਸ ਅਰ ਬੇਕਾਰ ਵਲ ਉਤਪਤ ਹੋਵੇ ਹਨ ॥

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੂਮੀ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਹਿਨਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਮਨ ਪਰਚਾਉਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਅਤੀ ਹੀ ਫੀਚ ਪਦਵੀ ਦੀ ਕੌਮ ਬਣ ਗਈ, ਅਰ ਇਸਦਾ ਵਲ ਇਹ ਹੋਯਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਹਿਨਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਯੋਗ ਪਾਗਲਪਨੇ ਅਤੇ ਨਿਰਲਾਭ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫੂਸ ਹੌਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹਰ ਬਾਉਂ ਸੋਸ਼ਲ ਉਨਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਸਦਾ ਇਹ ਢੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸ਼ਰੀਰਕ ਸੁਖ ਅਰ ਅਰਾਮ ਦੀ ਵਲ ਪਾਕੇ ਉਨਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਢੇਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾ-ਉਂਦੇ ਅਰ ਖਰਾਬੀ ਉਤਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੇ ਹਰਾਂ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀਏ ॥

ਸਾਡੀ ਸੰਸਾਰਕ ਦੁਸ਼ਾ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਬਹੁਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ॥

ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਦੇ ਲਈ ਬਸ ਇਹੋ ਸਰੂਰੀ ਚਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਰਹਿਣੀ ਅਰ ਖਾਨ ਪੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿੰਤੂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਗਰੀਬੀ ਅਰ ਰੱਖਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਾਮਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਤਦੋਂ ਤੀਕਰ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੀ ਪਦਵੀ ਤੋਂ ਵਾਕਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਨਾ ਸਿਖਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਛਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ।

ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਨ ਦੋ ਦਸ ਯਾ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟੇ ਤੀਕਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਪਨੀ ਵਿਦਯਾ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵੇਹਲ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਤੁਸਾਡੀ ਬੜੀ ਗਿਨਤੀ ਕਠਨਤਾ ਨਾਲ ਇੰਨਾਂ ਕਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅਤੇ ਆਪਨੇ ਕੁਟੰਬੀਆਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਏ। ਫੇਰ ਵਿਦਯਾ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਤੁਸਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਯੋ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਮਿਆਦ ਭੀ ਬੇਠਿਕਾਨੇ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਦੀ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਠਨ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਦੀ ਖਾਲੀ ਬੈਠਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਿਯਮ ਅਰ ਸਤਨ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਰਪਾ ਸਕਦੇਹੋ? ਤੁਸਾਡੀ ਕਮਾਈਏਨੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਇਸ ਲਈ ਇਸਤਰਾਂ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਨ ਤੁਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਵੇ ਯਾ ਤੁਸਾਡੇ ਬਿਧਪਨੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੋਵੇ। ਬਚਤ ਬਚਾਓ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਪੈਣ। ਗਰੀਬੀ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ

(੨੬)

ਕੁਝਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇ ਅਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਖਣ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ (ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਿਖਿਆ ਨਾਲ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀ ਗਰੀਬ ਥੀਥੀ ਤੋਂ ਕੀ ਵਿਦਯਕ ਲਾਭ ਉਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਖਰਬਦਾਰੀ ਅਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਅਸਨੇਂਦ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਆਰਥਾਨਿਆਂ ਦੇ ਬੇਨਿਯਮਾਂ ਅਯੋਗ ਅਰ ਦੁਖਦਾਇਕ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਸਕਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਦੁਸ਼ਾ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਾਫ਼ ਤੇ ਵੰਸ਼ਨੀਯ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ?

ਸ਼ਹਿਰਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਤੁਸਾਂਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮ ਤੁਸਾਢੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਰਖਯਕ ਅਰ ਤੁਸਾਢੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚਕਰ ਹੋਨੇ ਦੇ ਲਈ ਬਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਯਾ ਰਾਵਾਂ ਦੇ ਦਵਾਰਾ ਤੁਸਾਡੀ ਝਗਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਦੁਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤੁਸੀ ਕਿਸਝਰਾਂ ਸ਼ਹਿਰਦਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਾਨੀ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਲਈ ਜਤਨ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ?

ਤੁਸਾਡੀ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੋਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਜੱਥੇ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਤੁਸੀ ਭੀ ਨਿਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਖੁਰੇ ਮਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਸਿਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਸੁਝਾਓ

ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਕੁਝੀ ਭੀ ਧੰਮਾ ਨਹੀਂ । ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲੇ-ਮਿਲੇ ਕਰਨੀ ਕਿਸਤਾਂ ਸਿੱਖੋ ?

ਇਹੀ ਗੱਲ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਚੌਰ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨਤੀ ਕਰ ਸਕੋ । ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਟ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਜਿਸ ਤੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰ ਸਕੋ । ਇਸਦੀ ਭੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਚੰਗੀ ਬੱਚਤ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਰਾਂ ਖਰਚਾਂ ਦੇ ਧਿਯਾਨ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਵਲੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਇਹ ਥੱਲ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਿਕੰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਿਆਲ ਦੂਰ ਕਰਦੇ-ਬਦਲਾ ਅਤੇ ਅਨਿਆਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੋ ਇਹੋ ਤੀਕਰ ਕਿਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਯਨਾਲ ਵਰਤੇ ਹਨ। ਕਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਓ । ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੀ ਦੁਆ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਕੇ ਵੇਖੋ ਨਾ ਇਕ ਮੰਤਵ ਨਹਿਵਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁੰਝ ਕਰਨ ਵਲੋਂ ਕਰੋ ਨਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਕੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ

ਸੁਖਯੋ ਹੋ ਜਾਓ ਕਿੰਤੂ ਇਸ ਠੀਠ ਨਾਲ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
ਅਧਿਕ ਭਲੇ ਬਨ ਜਾਓ ਤੇ ਹੋਰ। ਨੂੰ ਭਲੇ ਬਣਾ ਸਕੋ।

ਜੇਕਰ ਅਸਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂਵਿਚ ਅਰਥਨਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥੋਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਖੋਦ
ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਸੇ ਲਈ ਸਤਾਯਾ। ਸੀ
ਕਿ ਉਹ ਖਾਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਿਰੀਤਤਾਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ
ਦੇ ਸਾਹਵਾਨ ਸਨ ॥

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦੁਸ਼ਾ ਸੁਧਾਰੋ ! ਇਹੀ ਤੁਸਾਂਭੇ ਜੀਵਨ
ਦਾ ਤਾਤਪਰਸ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ
ਸੁਧਾਰਨੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਰ ਭਲੇ ਬਨਨੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ
ਆਪਣੀ ਦੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਘਟ ਅਪਸੰਨ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਸੰਸਾਰਕ ਲਾਭਾਂ
ਯਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਇਤਫ਼ਾਕਦੇ ਲਈ ਅਗੇ ਵਧਨਦਾ
ਜਤਨ ਕਰੋਗੇ। ਆਪ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ
ਅਨਜਾਣੀ ਉਤਪਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਨਗੇ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ
ਕੋਈ ਵਧੇਰਾਂ ਹੋਨ ਨਾਲ ਰਤੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ
ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਤੁਸਾਂਭੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਅਤੇ
ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਤੁਸਾਂਭੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਆਸ ਬੁਟਿਆਂ ਦੀ ਨਿਆਈ ਹਨ। ਜੋ ਵਰਤਨ ਦੇ ਢੰਗ
ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਖ ਅਰ ਔਸ਼ਧੀ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਭਲਾ ਆਦਮੀ ਚੰਗੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ
ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਚੰਗੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹਨ ॥

ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਥਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਬੀ ਸਰੂਰੀ ਭਲ ਹੈ । ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸਤਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ । ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਆਪਨਾ ਸੁਧਾਰ ਨਾਂ ਕਰ ਲਵੋ ॥

ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰੇਵੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਵਰਨਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਨੋ ਕਿ ਕੇਵਲ ਤੁਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਵੰਡ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਤਾਤਪਰਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਲੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵੋ । ਪਰ ਕਦੀ ਇਤਥਾਰ ਨਾਂ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰਨ ਹੋਨਗੇ ਧੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਕਰੀਬ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬੀਗੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ । ਉਸ ਆਮ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਜੋ ਇਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਦਾ ਫਲ ਹੈ । ਅਰ ਉਸ ਖੁਦਗਰਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਵਰਿਆਂ ਬੱਧੀ ਸੰਸਾਰਿਕ ਆਨੰਦਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਨ ਨਾਲ ਅਯੋਗ ਤੌਰ ਤੇ ਉਤਪਤ ਹੋਗਈ ਹੈ । ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪ ਪਹੁੰਚਤਾਈ ਦੇ ਖਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਸ ਗਲ ਦੇ ਆਈ ਹੋਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰਿਕਸ਼ੀਆਂ ਸੋਸ਼ਲ (ਭਾਈ ਚਾਰਕ) ਪ੍ਰਸੰਧ ਦਾ ਯੋਗ ਸ਼ੋਕ ਫਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ । ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੰਸਾਂ ਤੇ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੀ ਕਠਨ ਭਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹਾ

(੨੦)

ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਸ਼ਾ ਨਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਕੀਤ ਵਿਚ ਲਾਉਣਾ
ਅਰ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਾਇਲ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਸਿਖਤਾ ਦੇਨ। ਕਿ ਅਮਲ ਕਰੀਏ, ਅਰ ਆਪੋ ਵਿਚ
ਮਿਲਾਪਅਰ ਯਗਾਂਗਤ(ਮਿਲਾਪ)ਦਾਰਸਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ
ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸੋਸ਼ਲ ਪਬੰਧ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪਾਈਏ। ਜਿਸਤੋਂ
ਜਿਥੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿ ਪੌਰਸ਼ਕ ਗ੍ਰਾਂਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਇਕ ਵਲ
ਤੁਸਾਡੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਦੂਰ ਹੋਨ ਦੁੱਜੀ ਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸੰਸੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿਨ ॥

ਇਹ ਕੰਮ ਤਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਧਰਮ ਸਿਥਿਤ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸੇਵਾ
ਵਿਚ ਜੋ ਈਸ਼ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੀਆਂ ਪੌਰਸ਼ਕ ਸਿਖੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਥੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਪਰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ
ਵਿਚ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਲੂਮ ਹੋਦੀ ਹੈ ਜੋ
ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਅੰਤ ਦਸ਼ਾ ਲਈ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਅਰ ਸਚਜਾਈ ਦੇ ਲਈ ਅਤਿ ਉੱਦਮ ਅਰ ਕੁਰਬਾਨੀ
ਕਰਨੇ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਵਿਚ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਵਾਸਥ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰਮ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ ॥

ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਹਰਇਕ ਨਿਯਮ
ਜੋ ਸੋਚਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਵਲ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਤੁਸਾਨੂੰ ਅਜੇਹੇ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ
ਵੇਲੇ ਤੀਕਰ ਕਦੀ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਜਦੋਂ
ਤੀਕਰ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜ ਤੋਂ ਇੰਨ ਅਤੇ ਕਿਵਲ
ਅਪਨੀ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਅਰ

(੩੬)

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲ ਬਿਨਾਂ ਇਸਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ
ਜੱਥਿਆਂ ਵਿਚ ਜਥੇ ਜੀਗ ਪਿਆ ਹੋਵੇ । ਜਿਸਤੋਂ ਵਧੀਕ
ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾਓ! ਜਦੋਂ ਜਿਸ ਮਹਾਤਮਾਂ
ਨੇ ਆਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪਲਟਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ
ਉਸਨੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਯਾ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ
ਦਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਨਵਾਨਾਂ ਦੀ
ਪੱਛ ਪਤੀਤ ਕਰਕੇ ਨਿਸਸੰਦੇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਵਰਤਦੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੌਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਭ
ਅਤੇ ਫਾਇਦੇ ਦਾ ਵਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਜਿਸਨੂੰ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ । ਕਿੰਤੂ ਉਸ
ਨੇ ਕਰਤਵ, ਪੇਸ਼, ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿਖਤ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ
ਦਰਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ
ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ।

ਮਹਾਤਮਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਜੋ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ
ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ
ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਕਲ ਚੁਕਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਸਭਾ ਨੂੰ ਫੇਰ
ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਕਰ ਦਿਤਾ । ਲੱਖਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਵਲ ਕਰ
ਦਿਤਾ । ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੈਰਸ਼ਕ ਅੰਸ਼ ਦੀ
ਸਿਖਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਚ ਵਿਚ ਇਕ ਦਰਜਾ ਹੋਰ ਵਧਾਈ।

ਹੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇਓ ! ਅਸੀਂ ਭੀ ਇਕ
ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਠਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਰਾਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਨਵੀਨ ਜੀਵਨ ਦੇਕੇ ਉਸਦੀ ਸੂਰਤ ਵਟਾਈ ਜਾਏ ਅਰ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਕਈ ਇਕ ਅਮੀਰਾਂ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਧਰਮ ਤੇ ਇਕ ਹੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿਚ ਅਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਇਕ ਹੀ ਮੰਤਵ ਦੇ ਲਈ ਇਕਤਾ ਅਰ ਕਠਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਥਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਖੀਜ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੇ ਹਨ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਰ ਵੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਕਨ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਜਿਹੀ ਅਕਾਸ਼ ਤੇ ਹੈ ਤਿਹੀ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੋਵੇ। ਯਾ ਇਉਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਉਂ ਬਨਜਾਵੇ ਅਰ ਸਭਾ ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੀਕਰ ਪਹੁੰਚਨ ਦਾ ਇਕ ਜਤਨ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਕਰਮ ਉਸ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਮੂਰਤ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੇ ਸਿਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਰ ਉਸਦੇ ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਉਹ ਉਸਦੇ ਸਿਖ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹੋ ਜਾਓ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਜਗਵਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਜੋ ਨਬੇ ਤੁਸਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਤਵ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪ ਭੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

(੪੦)

ਭਲਿਆਈ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰੋ
ਅਰ ਆਪ ਭੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣੋ।
ਅਚ ਨਿਜ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਗ ਹੋਵੋ।
ਆਪਨੇ ਵਿਚਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਕੇ ਕਰਨ ਕਰੋ। ਅਤੇ
ਆਪਨੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸੁਰਮਤਾਈ ਨਾਲ ਦਸੋ। ਕ੍ਰੋਧ ਯਾ
ਜੋਸ਼ ਜਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਧੌਂਸ ਯਾ ਧਮਕੀ ਨਾਲ ਕਦਾਚਿਤ
ਕੰਮ ਨਾ ਲਵੋ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਭੀ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਧਮਕੀ ਦੇਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਵਯਾਖੜਾ ਵਿਚ
ਭੈਸ਼ (ਕ੍ਰੋਧ ਭਰੀ ਤੇਜੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਤੁਹਾਡੀ
ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਧਮਕੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਚੰਗੀ
ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ
ਜਿਸਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਯਾ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਾਸਥੀ ਬਦਲਾ
ਮਿਲੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂਦਾਮਨ ਦ੍ਰਿੜਰਹੇਗਾ ਅਰਪੌਰਸ਼ਕ(ਮਨੁਖ)
ਜੀਵਨ ਦਾ ਤਤ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪ ਭੀ ਸਿਖਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਨੇ ਅਰ ਆਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨੇ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ
ਅਰ ਇਸ ਦਰਜੇ ਤੀਕਰ ਸਿਖਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਆਪਨੇ ਕਰਤਬਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਿਦਯਾ ਅਰ ਵਰਤਨ ਦੇ
ਲਈ ਅਧਿਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ॥

ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਮਿਹਨਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ
ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ
ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਇਕੱਠ ਕੋਈ ਤੁਲਵੀਯ ਆਮ ਸਿਖਣਾ ਚੀ

ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਸਕਦੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਅਰਥਨਿਆਈ ਦੋਵੇਂ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵਧੇਵੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਏਕਾਂਤ ਸੇਵਨ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਸੂਚਤ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧੋਖੇ ਵਿਚ ਹਨ ॥

ਜੇਕਰ ਤਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਸਚੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਕ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਖਤਕ ਸ਼ੋਭਲ ਅਰ ਮੁਲਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ। ਇਕਦਾਰੀ ਥਾਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੋਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਇਕ ਰਖਤਕ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇਣਗੇ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੋਖਿਆਂ ਅਤੇ ਭੁਲੇਵੇਂ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ “ਜੀਵਨ ਸੁਧਾਰ” ਮਹਾਨ ਦਾਨੀ ਰਾਜਾ ਭੋਜ, ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਬੀਰ ਆਦਿ ਜਰੂਰ ਮੰਗਵਾਕੇ ਪੜ੍ਹੋ।

ਦੂਜਾ ਭਾਗ !

ਈਸ਼ਵਰ !

ਤੁਸਾਡੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸੋਮਾਂ
ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ । ਅਤੇ ਅਪਨੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ
ਉਪਮਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ
ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਭਲੀ ਰੀਤ ਮਲੁਮ ਕਰਨਾ ਅਰ ਉਸਨੂੰ
ਵਰਤਨਾ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਖਾਸ ਕੰਮ ਹੈ ॥

ਈਸ਼ਵਰ ਸਰਬ ਵਜਾਪੀ ਹੈ ਇਹ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਿ
ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਤੁਸਾਡੇ ਰੂਬਰੂ ਸਿੱਧ ਕਰਾਂ ਅਰ ਨਾ
ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ
ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੇ ਹੀ
ਅਧਰਮ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੋਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਕਰਨਾ (ਨਾਸਤਕ ਪਨਾਂ) ਪਾਗਲ ਪਨਾ ਮਲੁਮ ਹੋਦਾ ਹੈ ॥

ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਹੋਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ
ਸਾਡਾ ਆਕਾਰ ਹੈ । ਈਸ਼ਵਰ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਰ ਸਰਬ
ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ ਸਾਡਾ ਮਨ ਚਿੰਤਾ ਯਾ
ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਤਿ ਹੀ ਵਭੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ
ਕਰਦਾ ਹੈ । ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸੂਰਤ ਵਟਾ ਦਿਤੀ ਉਸਨੂੰ
ਭੰਜਿਆਂ ਬਨਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਸਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਾਉਂ ਨੂੰ ਉਹ
ਨਾ ਦਬਾ ਸਕਦਾ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਆਪਨੇ ਯੋਗਪਰਿਧਾਪਨੀ
ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਬੁਧਿਮਤਾ ਕਰਤਵਾਂ ਅਤੇ ਆਪਨੇ
ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸਾਖੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ॥

ਮੈਂ ਆਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ
ਈਸ਼ਵਰ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਨਤ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਦੁਆ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ।
ਜੇ ਪਰਸ ਇਕ ਤਾਰਿਆਂ ਵਰੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਧ ਪਾਸ ਖੜੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਤਿ ਹੀ
ਪਿਆਰੇ ਸਨ ਯਾ ਸ਼ਹੀਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ
ਹੋਣ (ਆਕਾਰ) ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਯਾ ਤਾਂ ਬੜਾ ਹੀ ਅਭਾਗੀ ਹੈ ਯਾ ਬੜਾ ਹੀ ਔਗਣ
ਹਾਰਾ ! ਨਿਸਚਯ ਪਹਿਲਾ ਸਮਝ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ-ਜਾਨਨ
ਵਾਲਾ ਉਹ ਪਰਸ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ
ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰਖੇ ਸਨ । ਅਰ ਈਸ਼ਵਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਕਰਕੇ ਉਸ ਇਕ ਗੁਆਹ ਨੂੰ ਜਿਸਤੋਂ ਕਿਸੇ ਗਲ ਦਾ
ਗੁਪਤ ਰਹਿਣਾ ਅਣਹੋਣੀ ਗਲ ਹੈ ਖਲਾਸੀ ਪਾਪਤ
ਕਰਨੀ ਅਰ ਇਸਤਰਾਂ ਇਸ ਪਸ਼ੇਮਾਨ ਅਰ ਸ਼ਮੀਦਗੀ
ਨੇ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਜਿਸਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਖੋਦ
ਪੁੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਯਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਮਝ ਨੂੰ
ਈਸ਼ਵਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਅਨਯਾਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ
ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਖੋਹਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਅਧਮੋਯਾ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਅਤੇ ਕਰਤਵਜ ਅਤੇ ਅਨਾਦੀ ਅਧਿਕਾਰ
ਖੋਜ ਦੀ ਥਾਂ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਜੋਰ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਕਾਇਮ
ਕਰਨ ਦਾ ਸਤਨ ਕੀਤਾ । ਇਸਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ
ਇੱਥੇ ਉੱਥੇ ਆਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਪ੍ਰਯਟ ਹੋਏ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਵੇਦਾਂਤ ਦੀ ਭ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਪੈਕੇ ਸਮਝ ਦੇ ਈਸ਼ਵਰ ਰੂਪ

ਮੰਨਨ ਦੀ ਸਿਖਰਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਹੀ ਆਸ਼ਾਮੀ ਸਨ
 ਅਰ ਅਪਨੀ ਕਰਨੀ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਸਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰੰਤ
 ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਛੱਡੀ
 ਸੀ, ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਬੂਟੇ ਅਰ
 ਵਿਅਰਥ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋ ਈਸ਼ਰੀ ਰਚਨਾ ਦੀ ਬਾਬਤ
 ਕਿਸੇ ਅਨਿਆਇ ਯਾ ਜਾਤੀ ਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਨਾਉਂ
 ਤੋਂ ਘ੍ਰਿਨਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ
 ਮਸ਼ਹੂਰਾਂ ਵਿਚ ਖਰਾਬੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿਖਤ ਦੇ
 ਮਸ਼ਹੂਰਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਖ਼ਾਲਸ ਅਤੇ ਬੇਦੋਸ਼ ਹੋਣਦਾ ਉਹਲੋਕ
 ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਤਾਂ ਭੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
 ਕਿਸੇਦਾਇਤਨਾਂ ਹੋਂ ਸਲਾਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ
 ਸਮਝਨੀ ਈਸ਼ਰ ਮੰਨਨ ਵਾਲਾ ਕਹਿ ਸਕੇ । ਨਿਸ਼ਚੈ ਉਹ
 ਅਜਿਹੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਆਪਨੇ ਕਿਸੇ ਸੰਸਾ-
 ਰਿਕ ਲਾਭ ਦੇ ਲੋਭ ਤੋਂ ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨੂੰ ਬਚੇ ਤੌਰ ਤੇ
 ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ । ਅਰ ਅਜਿਹੇ ਅਨਿਆਈ ਭੀ ਹਨ ਜੋ
 ਆਪਨੇ ਅਨਿਆਈ ਦੀ ਤਾਈਦ 'ਵਚ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ
 ਲੈਕੇ ਉਸਨੂੰ ਬੁਠਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ
 ਬਹੁਤਵਾਰੀ ਗੋਦੇ ਭਾਰ ਸੂਰਜ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਆਕੇ ਉਸਦੇ
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਦਲਾ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਆਪ
 ਸੂਰਜ ਦੇ ਅਕਾਰ ਅਰ ਉਸਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ-
 ਇਕ ਭੂਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੀਏ ? ਕੀ ਇਸ ਕਾਰਨ
 ਕਿ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਆਪਣੇ ਕਰਕੇ ਕਈ ਕਈ
 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਆਗੂ ਹੋਏ ਹਨ । ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਏ ਕਿ

ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੇ ਹੀ ਫਿਟਕਾਰ ਭੇਜੀਏ ?

ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਅਮਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਸ ਸਰਬ ਛਲ ਅਤੇ ਬਦਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਅੰਧੇਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਗੀਰਕੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਛਲ ਅਰ ਬਦਕਾਰੀ ਰਹੁ ਸਕੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਨਯਾਇ ਭੀ ਪਵਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪੰਤੂ ਈਸ਼ੁਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਕੌਮ ਜੋ ਧਰਤੀ ਤੇ ਈਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ । ਹਾਂ ਜਿਸਤਰਾਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜੇ ਬਾ ਦਰਜੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਲ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪਾਪਤ ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਈ ਸੇਵਕੀ ਗਰੀਬੀ ਅਰ ਆਪਤੀ ਤੋਂ ਲੰਘਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਈਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਨਾਉਂ ਲਿਖਕੇ ਹੋਏ ਪੰਥਾਂ ਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਉਚੀ ਉਠਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਅਤਿ ਖਾਲਸ ਅਧਿਕ ਜੋਸ਼ ਅਰ ਅਧਿਕ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਪੂਜਾ ਹੋਨ ਲਗਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਉਸਦੀ ਹਸਤੀ ਸਿਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਯਾ ਇਹ ਦਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨਾ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਆਪਨੇ ਜੀਵਨ ਅਰ ਆਪਨੇ ਉਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਿਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਭਰਜੇ ਹੋਏ ਹੋ ਸਭੇ ਮਨ ਨਾਲ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਸੀ ਉਸੇ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋ ਭਿੰਤੂ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਸਨਾਂ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਿਸਤਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ
ਅਰ ਹੋਰ ਭੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਭੁਲ ਦਸਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਹਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵਧੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਵੱਲੀ ਹੋਈ
ਹੈ ਜੋ ਤੁਸਾਢੇ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਤੇ ਜਿਸਦਾ
ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਨਾਸਤਕਪਨ ਤੋਂ ਭੀ ਅਤਿ ਦੁਖਦਾਈ
ਅਰ ਭਯਾਨਕ ਹੈ।

ਉਹ ਭੁਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਘਟਵਧ ਪ੍ਰਗਟ
ਤੌਰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਜਿਸ ਉਪਰ
ਇਕ ਭਾਰੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸਾਨੂੰ ਭੇਜਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਭਿੰਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ:-ਇਹ ਸਚ ਹੈ ਕਿ ਈਸ਼ਰ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਉਸਦੇ ਕੁਝਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਬੂਲ ਹੋਣਦਾ
ਬਚਨ ਕਰੋ ਅਰ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋ ਈਸ਼ਰ ਅਰ ਤੁਹਾਡੇ
ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ
ਸਕਦਾ ਨਾ ਕਥਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਚਰਚੇ ਨੂੰ
ਬੁਝਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਦਸੋ ਅਰ ਨਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੀਰਾ
ਵਿਚ ਉਸਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ।

ਮੁਲਕੀ ਮਾਮਲੇ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਹਨ ਅਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਚੀਜ਼
ਵਸਤੂ ਹੈ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਵਿਚ ਨਾ ਮਿਲਾਓ। ਮੁਲਕੀ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਵਰਤੀਆਂ ਤੇ ਛੱਡੋ ਕਿਉਂਕਿ

ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਹੋਨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੇਵਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰਖੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਤਵ ਤੋਂ ਬੁਲੇ ਹੋਏ ਭੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨਾਂ ਉਪਰ ਭਰੋਸਾ ਰਖਨ ਦਾ ਵਸ ਪਾਪਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਖਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇ ਤਦ ਕੀ ਹਰਜ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਏ ਉਹ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁਖ ਦੀ ਨਿਰਭਯਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾਈਆਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕਥਨ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਪਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਜਾਓ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਜ਼ਹਬੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੋ।

ਦੂਜੀ ਵਲ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਮਿਲਨਯੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿਨਕੇ “ਈਸ਼ਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਵਡਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਸੁਭਾਵ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪੌਰਸ਼ਕ ਕੰਮ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਉਸ ਭੀਕਰ ਪਹੁੰਚਨ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਧਰਤੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਦਿਹਾੜੇ। ਜਿਥੋਂ ਭੀਕਰ ਹੋਸਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਘਟ ਕਰੋ ਅਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਸਤੋਂ

ਵਧੀਕ ਕਦਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਯੋਗ ਹੈ। ਤੁਸਾਡੇ ਆਤਮਾਂ ਦੇ ਅਮਿਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਢਾਇਏ ਕੀ ਸਤ੍ਯਾ ਰਖਦੇ ਹਨ? ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ ਅਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਆਤਮਕ ਵਸਤੂਆਂ ਵਲ ਟਿਕਾਓ ਕੁਝ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਮਰਨਾ ਸਚ ਅਰ ਈਸ਼ਰ ਤੁਸਾਡਾ ਨਿਆਇ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ ਜੋ ਤੁਸਾਨੇ ਸੰਸਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਰਖੇ ਹਨ ਕਿੰਤੂ ਉਸਤੋਂ ਇਸਗੱਲ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਸਾਡਾ ਕੀ ਲਗਾਓ ਰਿਹਾ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ? ਈਸ਼ਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸਾਡੇ ਤੇ ਖੇਦ ਅਰ ਦੁਖ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਚਿਹਾੜੇ ਜੀਵਨ ਕੇਵਲ ਪੀਖਣਾ ਦਾ ਇਕ ਸਮਯ ਹੈ ਅਰ ਧਰਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਦੇਖ ਨਿਕਾਲੇ ਦੀ ਥਾਉਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸਤੋਂ ਘਿਣਤਾ ਕਰੋ ਅਰ ਅਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਅਧਿਕ ਪਦਵੀ ਤੇ ਲੈਜਾਓ। ਖੇਦ ਯਕੀਨੀ ਅਤੇ ਸੇਵਕੀ ਵਿਚ ਭੀ ਤੁਸੀਂ ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਵਲ ਲਗ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਅਰ ਖਾਣ ਅਰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਯ ਵਿਚ ਧਰਮ ਰਖਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸਾਨੇ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਕਿ ਤੁਸਾਨੇ ਹਰਇਕ ਸੰਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਘਿਣਤਾ ਕੀਤੀ ਬਹੁਤ ਵਧਾ ਖੇਦ ਮਿਲਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਆਂਧਨਾਂ ਤੋਂ ਵੁਝਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸੋ. ਫੋਕ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀ ਕੰਮ ਬਾਤ

(੩੨)

ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਈਸ਼ਵ ਨਾਲ ਯੋਮ
ਲਈ ਕਰਦੇ ਅਰ ਦੂਜੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਨਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ।

ਇਸ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਕਹੇ ਕਿ ਪਰਮ ਇਕ ਹੈ
ਭੂਮੀ ਇਸਨੂੰ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੋਚੋ ਕਿ ਉਹ ਉਨਾਂ
ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਕ ਕਰੇ ਜੋ
ਬਨਾਉ ਸਭਾ ਦੇ ਸਿਖਿਆ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਆਪਣੀ
ਵਿਚਾਰ ਅਰ ਕਿਸਮਤ ਅਰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਯਮ
ਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਰਖੇ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ
ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ
ਕੁਝ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਉਨਾਂਦੇ
ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਬਦਾ ਬਹਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਏ
ਹਨ ਅਰ ਦੂਜੇ ਉਸਦੇ ਬਾਬੂ ਬਾਹਵਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ
ਤਾਂ ਉਨਾਂਨੇ ਆਪਣੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਂ ਸਿਖਿਆ ਦਿਤੀ
ਕਿ ਪੁਰਖੇ ਨੂੰ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿਤਾ ਇਕ ਜਾਤ
ਨੂੰ ਦਿਮਾਗੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀ। ਫੌਜੀ
ਸੇਵਾ ਦੂਜੇ ਦਾ ਭਾਗ ਨਿਯਤ ਹੋਯਾ। ਵਾਕੀ ਸੇਵਕੀ ਸੇਵਾ
ਦੇ ਲਈ ਸਿਥਿਤ ਹੋਏ ਅਰ ਇਸਤਰਾਂ ਉਨਾਂਨੇ ਅਪਣੇ
ਆਪਣੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਦਸ਼ਾ ਮੌਨ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾ ਪਾਯਾ
ਜੋ ਅਜੇ ਤੀਕਰ ਭੀ ਕਾਇਮ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੀਕਰ
ਬਰਾਬਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਭਿਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਹਬੀ
ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਮਹਾਤਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਕਟ

ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਰ ਉਸਦੇ
ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਆਪੋ ਵਿਚ ਭਰਾ ਹਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸਮਝ
ਦੇ ਪ੍ਰਕਟਿਤ ਨਿਯਮ ਅਰ ਬੁਧਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਉਹ ਸਰਬ
ਕਥਨ ਜੋ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ
ਸਨ ਸੇਵਕੀ ਦੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਅਰ ਉਸ ਭਾਰੇ ਵਟੇਰੇ
ਨੂੰ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਾਰਨ ਵਡੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਿਖਿਤ ਹੋਈ
ਰੋਕਨ ਦੇ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਅਯੋਗ ਸਨ ।

ਅਸੀਂ ਤਵਾਰੀਖ ਵਿਚ ਇਹ ਕਲ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ
ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਉਨਤੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਆਪਨੇ ਮਥਹਬੀਬਰੋਸਿਆਂ
ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਹੀ
ਉਨਤੀ ਇਸਦੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ । ਪਰੰਤੂ
ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੀ ਇਸ ਸਿਖਤਾ ਦਾ ਪੰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਰਹਿਨਾ ਚਾਹੀਏ । ਲੜਾਈ
ਅਰ ਬਗੜੇ ਹੋਨੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ
ਸਕਦੇ । ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਢਾਹ ਦੇਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ ਅਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸਾਰੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ
ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰੋ ।

ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਮਥਹਬ ਪੋਟਸਟੈਂਟ ਦੇ ਇਕ ਨਿਯਮ ਵਿਚ
ਭੁਲਕੇ ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਤਿਆਗਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁਨ ਅਸ
ਉਹੀ ਮਥਹਬ ਜਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ
ਦੀ ਨੀਂਹ ਖਾਲੀ ਪੌਰਸ਼ਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ
ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਕੀ ਖੁਪਤ ਕੀਤਾ ?

ਸੁਯੋਗ ਵਿਚ ਤੁਸਾਂ ਤੇਸਾਂ ਬੇਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਰਦਾ

ਨਿਰਬਲਾਂ ਤੇ ਅਨਿਆਇ ਹੋਣ ਲਗਾ। ਦੇਸੀ ਮਾਸਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਨਿਰੰਜਨਤਾ ਪਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਨਿਰਬਲ ਜਥੇ ਨੂੰ ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਲਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਦੇ ਲਈ ਨਾ ਵੇਹਲਾ ਹੀ ਸੀ ਨਾ ਵਸੀਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਪੂਰੀ ਸਿਖਿਆ ਤੋਂ ਭੋਰਨਾਂ ਰਖਦਾ ਹੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕਰਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਬਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਠਾ ਸਕਦੇ ਨਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਨਿਰਾਸ਼ ਅਰ ਨਿਰ ਸਹਾਇਤਾ ਛੱਡ ਦਿਤਾ।

ਪਰੰਤੂ ਅਸੀਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਪ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਇਹ ਕਿਉਂਕਰ ਰਖਜਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਇਕ ਪੱਕੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਰਖਦੇ ਹੋਨ ਇਕ ਧਰਮ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਅਰ ਇਕ ਹੀ ਨਾਉਂ ਦੇ ਸਭ ਸਾਖੀ ਨਾ ਬਨਨ।

ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਅਸੀਂ ਅਸਿਹੇ ਨਿਆ ਦੇ ਜੋਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਲੈਨ ਜੋ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਅਰ ਕਰਤਵ ਅਰ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮੂਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਉਸਦੀ ਸਾਥਤ ਸਾਡਾ ਇਕ ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਨਾ ਖਰਚ ਕਰੇ।

ਅਸੀਂ ਇਕ ਆਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ ਇਕ ਹੀ ਧਰਮ ਅਰ ਇਕ ਹੀ ਕਰਤਵ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ

ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾ ਬਿਛ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਰ
ਨਾ ਆਪ ਪਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ।

ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਅਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਇਕ ਹੀ ਕਰਤਵ ਵਾਸਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ
ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਨੇ ਵੀਹਵਰ ਅਤੇ
ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ
ਸਾਡਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?

ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਲਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਵਿਚ ਆਮ ਦੀ ਸੰਮਤੀ ਲੈਣਾ ਇਕ ਚੰਗੀ ਗਲ ਹੈ। ਕੇਵਲ
ਇਹੋ ਇਕ ਠੀਕ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਜਿਸਤੋਂ ਕੋਈ ਕੌਮ ਆਪ
ਅਪਣੇ ਉਪਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਰ ਲਕੀਬੰਦ
ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਨ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਤੋਂ ਛੁਟ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਅਜਿਹੇ
ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿਸਤੇ ਇਕ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਹੈ ਆਮ ਸੰਮਤੀ
ਕੌਮ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਦੇਸ਼
ਇਕ ਧਰਮ ਦੀ ਬਰਕਤ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ ਉਥੇ ਆਮ
ਗਾਇ ਕੇਵਲ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਸਿਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ
ਗਿਨਤੀ ਵਿਚ ਅਧਿਕ ਹਨ ਆਕੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਜੇਰੀ ਅਰ
ਜਲਮ ਦੇ ਬਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਜਿੰਨੇਕੁ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਸਥਾਰ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ
ਕੀਤੇ ਕਏ ਸਨ ਜੋ ਯਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਜ਼ਹਬ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਸਨ
ਯਾ ਉਸ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਵੇਪਰਵਾਹ ਸਨ ਉਹ ਕੇਵਲ ਉਸ
ਵੇਲੇ ਭੀਕਰ ਨਿਯਤ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਭੀਕਰ-ਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਫਿਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

(੨੬)

ਨੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਿਭ ਰਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਉਸਤੋਂ ਅਧਿਕ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਹ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੂਰਪ ਵਿਚ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਗ ਵਿਚ ਅਸਾਨੂੰ ਬੀਬੀ ਸੰਥਾ ਮਿਲ ਚੁਕੀ ਹੈ।

ਜੇ ਲੋਕ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਭਿੰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਉਤ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਹੋ ਕਿ ਜਿਸਤਰਾਂ ਵਸਤਾ ਅਤੇ ਪੜਾਂ ਇਕ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਭੀ ਇਕ ਹੀ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਂ ਕਹੋ ਕਿ ਧਰਤੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਰਸੀਲਾ ਬਨਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਈਸ਼ੁਰ ਤੀਕਰ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲੋਭ ਯਾ ਭੁਲ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵਿਹਾਰੇ ਰਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿੰਤੂ ਇਹ ਇਕ ਸਿਰਿਭ ਘਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬੀਬੀਰੀਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਆਖ ਆਪਣੀ ਉਨਤੀ ਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਆਪਣੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਇਕ ਵਡੀ ਮੰਚਲ ਵਲ ਵਧੀਏ। ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈਨ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ। ਕਿੰਤੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸਨੇ ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੂਰਪ ਤੋਂ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਅਰ ਕੰਮ ਦੋਵੇਂ ਹਨ ਯਾਂ ਇਕੋ ਕਾਇਨਾਤੀਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ।

ਤੁਸੀਂ ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇਸਾਰਕ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਘਿਨਤਾ ਕਰੀਏ ਅਰ ਕੇਵਲ ਆਕਾਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਅਲਾਕਾ ਰਖਨੇ ਦੇ ਲਈ ਆਪਨੇ ਮਮੂਲੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਬਲੇ ਮਿਧ ਦਈਏ । ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੰਸਾਰਿਕ ਜੀਵਨ ਆਕਾਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਇਕ ਪੌਰ ਉਸਦੀ ਵਲ ਨਹੀਂ ਵਧਦੇ ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪੌੜੀ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਡੰਡੇ ਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਅਰ ਉਸੇ ਦੇ ਹੀ ਪਹਲੇ ਡੰਡੇ ਨੂੰ ਬਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ?

ਇਕ ਆਤਮਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਆਪਨੀ ਹਸਤੀ ਹਰ ਇਕ ਪੜਾਂਉ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ਟ ਹੈ । ਉਸ ਉਸ ਪੜਾਂ ਤੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰਤੀ ਤੇ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਹੀ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਿਛੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ । ਹਰ ਇਕ ਪੜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਮਾਨੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਪੜਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਹਰ ਇਕ ਮਮੂਲੀ ਪੇਸ਼ ਕਦਮੀ (ਅਕਾਦਮੀ) ਇਸ ਅਮਿਟ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ । ਪੌੜੀ ੨ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਉਨਤੀ ਵਿਚ ਅਰ ਹੋਰ ਵੀ ਉਸ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਅਰਥਾਤ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਉਨਤੀ ਵਿਚ ਜੋ ਉਸਦੀ ਹੋਵੇ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਚਲਦਾ ਪੁਰਸ਼ ਪੁਰਾਤ ਪਾਠੀਆਂ ਹਨ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ

ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੋ

ਈਸ਼ਰਨੇ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧੰਨਤੀ ਨੂੰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਰ
ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘਿਓ ਹੋਏ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਮਨ ਤੁਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੁਸਾਡੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੁਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਾਵਾਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ।
ਭ੍ਰਿੰਨਤਾ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣੇ ਦੇ ਲਈ ਈਸ਼ਰ ਨੇ
ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਾਤਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਤਰ ਆਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਤੁਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਲਵਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
ਆਪਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਨੇ ਰਹਿਨੇ ਦੀ ਉਤਪਤ
ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਾਲ
ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੰਦ ਪਏ ਹੋਏ
ਹਨ । ਉਸਨੇ ਤੁਸਾਡੇ ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੜੇ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਮਾਲਾ
ਮਾਲ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੋ ਹਰ ਕੋਈ ਮਰਦੀ
ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਫੇਰ ਭੀ ਹਰ ਥਾਉਂ ਤੁਸਾਡੀ
ਮਿਹਨਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਡੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ
ਆਪਨੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ
ਜਿੰਨਾਕੁ ਅਧਿਕ ਤੁਸੀਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਰ ਚਤੁਰ ਹੋਏ ਸਾਂਝੇ
ਹੋ ਉਸੇ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰ ਬਲ ਵਿਚ
ਉਨਤੀ ਹੋਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਵਧੀ ਹੈ ਜੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ
 ਸਕਦੀ ਜੇਹਾ ਕਿ ਡੋਕ ਭਰਿਆਂ ਦੀ ਦੁਆ ਤੇ ਡੋਕ
 ਕਰਨਾ ਅਰ ਜੋ ਖੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਨ
 ਹੋਨਾ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਫੁੱਧੀ ਹੋਨਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ
 ਜਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਸਦਾ ਸਭਿਆਈ ਦੇ ਖੋਜੀ ਰਹਿਨਾ
 ਉਸ ਸੱਜਣ ਦੀ ਉਪਮਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਤਸਤਾ ਦਾ ਕੋਈ
 ਨਵੀਨ ਹਿੱਸਾ ਯਾ ਨਵਾਂ ਸਰੂਪ ਮਲੁਮ ਕਰੇ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ
 ਦੀ ਬਾਬਤ ਜੋਸ਼ ਦਿਖਾਉਨਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧਣੀ ਦੇ ਲਾਭ
 ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ
 ਨੂੰ ਮਾਨਣੀਯ ਪੂਜਕ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਸਤਸਤਾ
 ਦੇ ਫਲਾਚਿਣ ਵਿਚ ਪੁਰਨ ਨਾ ਹੋਏ । ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ
 ਆਪਣੇ ਲਹ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਬਾਬਤ ਗੁਆਹੀ ਦਿਤੀ ।
 ਅਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਉਸਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ
 ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੁਸਾਢੇ ਮੰਤਵ ਦੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ (ਚਿੰਨ੍ਹ)
 ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਇਸਤਰਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ
 ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ । ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਉਨਾਂ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭ ਕਰਦੇ ਹੋ । ਜਦੋਂ
 ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਹਥ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਘਿਨਤਾ ਭੇਜਦੇ ਅਤੇ
 ਅਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ
 ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਭਰੇ ਕੰਮਾਂ
 ਤੇ ਲਾਈਏ, ਜੋ ਇਕੱਠ ਉਸੇ ਦੇ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਦੀ
 ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਜਕੂਰ ਹੈ ਅੰਪ੍ਰਭ ਰਹੇ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
 ਨਹੀਂ ।

ਕੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਨ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਥਨ ਦਾ ਸਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ? ਕੀ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਦਬਾ ਗਿਰੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਕੀ ਮਜ਼ੂਰ ਗਰੀਬ ਦੇ ਆਤਮਾ ਤੇ ਕਿ ਜਿਸ ਤੀਕਰ ਵਿਦਯਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਚੰਦੀਆਂ ਇਛਾਂ ਦੇ ਬੱਲੇ ਦਬਿਆ ਹੋਯਾ ਹੈ ਇਹ ਭੈਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਚੁਕਾ ਕਿ ਉਸੇ ਦਾ ਅਧ ਈਸਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨੂੰ ਬੜੀਬੰਦਸ਼ਦੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਕੰਮਾਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਸੰਮਿਥਾਂ ਵਿਚਲਾਵੇ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਈ (ਮੰਸਾਰਕ) ਨਾਉਂ ਰਖਦੇ ਹੋ ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਗਰੀਬ ਜੂਸੀ ਗੁਲਾਮ ਵਿਚ ਪੈਲੈਂਡ ਦੇ ਉਸ ਨਿਵਾਸੀ ਦੀ ਥਾਬਤ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਭਯਤਾ ਦੇ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਧਿਕ ਧਰਮਪਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬਾਰੂਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਜਮਹੂਰੀ ਲੰਬਾਰਡੀ ਯਾ ਰੌਧਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਜਮਹੂਰੀ ਫਲਾਂਰਸ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਥਾਬਤ ਇਕ ਪੋਪ ਯਾ ਕਿਸੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਗਿਰੀ ਹੋਈ ਪਰਜਾ ਵਿਚ ਈਸਰ ਦਾ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ?

ਜਿਥੇ ਕਿਥੇ ਈਸਰ ਦਾ ਆਤਮਾਂ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਨਿਰਭਯਤਾ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਕ ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਮਹਾਤਮਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੀ ਉਸਨੂੰ ਸਿਖਯਾ ਦਿਤੀ ਉਸਤੋਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਹੰਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਪੁਰਖ ਉਭਪਲ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੋ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਟਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੌਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ

ਸਭੀ ਭਰਾ ਜਾਨ ਸਕਦਾ ਯਾ ਉਸਦਾ ਜਾਪ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਤੁਸਾਡਾ ਪੰਥ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪੰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿੰਨ੍ਹ
ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਨੂੰ
ਭੁਲਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿਤਾ
ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡਿਆਂ ਨੇ ਖਰਾਬ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ
ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਿੱਤਾਂ ਭੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ
ਰਹੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਸਾਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਟਾਉਣੇ
ਵਿਚ ਪਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਨਿਵਾਸੀ
ਭਰਾਓ ਘ੍ਰਿਣਤਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ।

ਪਹਿਲਾ ਸੱਚਾ ਅਰ ਪੱਕਾ ਧਰਮ ਜੋ ਪੁਰਾਨ
ਮਲੀਆ ਮੋਟ ਖੰਡਰਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਸਾਢੇ
ਵਰਤਮਾਨ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਕਾਜ਼ਾਂ ਪਲਟ
ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹਰਇਕ ਇੱਕ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਧਰਮ
ਪੌਰਸ਼ਕ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਹਰਇਕ ਸ਼ਾਖ ਨਾਲ ਆਪਣਾ
ਸੰਬੰਧ ਰਾਹੀਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੰਸਾਰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ
ਹਰਇਕ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਸਦਾ ਉਸ ਈਸ਼ਵਰ ਨਾਲ ਜਿਸ
ਵਿਚ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਅਨੁਸਾਰੀ
ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ
ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਸਰਬ ਤਵਾਰੀਖ ਅਸਲ ਵਿਚ ਈਸਾਈ
ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਕਿ “ਤੇਰੀ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਜਿਸਤਰਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਤੇ ਹੈ ਧਰਤੀ ਤੇ ਭੀ ਹੋਵੇ”
ਕੇਵਲ ਸਰੂਪ ਅਰ ਪਦਵੀ ਵਿਚ ਸਮਝ ਦੇ ਸ਼ਿਤਾਫ਼
ਅਨੁਸਾਰ ਵਟੀਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ ।

ਮੇਰੇ ਭਰਾਉ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂਨੂੰ ਕਿ “ਤੇਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸਿਸਤਰਾਂ ਅਸਾਨੂੰ ਤੋ ਹੈ ਧਰਤੀ ਤੋ ਭੀ ਹੋਵੇ” ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵਧੀਕ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਅਰ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦਾ ਕਰਤਵ ਅਰ ਨਿੱਤ ਦੀ ਬਿਨਯ ਬਨਾਉ। ਉਸਨੂੰ ਜਪੇ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਕੁਝ ਭਰ ਨਹੀਂ ਮੇਕਰ ਹੋਰ ਲੋਕ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੰਸਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿਉ ਅਰ ਖੋ ਪਰਵਾਹ ਹੋ ਜਾਓ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਸਾਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਸੰਸਾਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਹੀ ਹੀ ਬੇਨਿਆਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਧੀਨਗੀ ਕਰੋ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੇ ਕੁਝ ਇਸਦੀ ਸਨਦ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅਰ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੋ”।

ਕੋਈ ਬੀਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੁਜਬ ਉਸਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਰਬਾਤ ਸੰਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਯਾ ਰਾਜ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਕੀ ਹੈ। ਕਿ (ਕਾਦਰ ਮੁਤਲਕ) ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਮੰਤਵ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵ ਅਰ ਇਤਥਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਦਾਉਣਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿੰਨ੍ਹ ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਵ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣ ਦੀ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਚੁਕਤੀ ਵਿਚ ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਗਰਜ ਹੈ ? ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਜਨ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਜੋ ਏਕਤਾ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਜਰੂਰੀ ਫਲ ਹੈ ਭਰੋਸਾ ਰਖਣ ਦਾ ਬਰਨ ਕਿਸ ਲਈ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਸਾਖੀ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਅਯੋਗ ਘਾਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਅਜੇਤੀਕਰਸਿਰਫ਼ ਜਨਾਂ ਦੇ ਕਈ ਇਕ ਮਤਾਂ ਵਿਚ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ।

ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾਈ ਵਿਚ ਜੋ ਪੌਰਸ਼ਕ ਸਿੱਖੇ-ਵਾਰੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਸੋਸ਼ਟ ਕਥਨ ਦੀ ਰਕਾਵਟ ਹੋ ਅਤੇ ਅੰਤ ਕਥਨ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਏਕਤਾ ਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾਉਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਭਰਾ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਧਿਆ ਜਾਨਾ ਜਾ ਹੀਨ ਜਾ ਖੁਆਰ ਹੋਣਾ ਸਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਧਰਤੀ ਸਾਡਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੈ ਜਾਨੂੰ ਮਨਾਸਿਖ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਨਾਈਏ ।

ਜੋ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਲੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਹਨ । ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਫ ਪਾਈਏ ਕਿੰਤੂ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਭੀਤ ਲਾਭ ਉਠਾਈਏ।

ਪਰੰਤੂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਇਕਲਾ ਪੇਪਨ ਤੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਅਰਥਾਤ ਈਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੈਂ ਤੁਸਾਢੇ ਨਾਲ ਕਰਤਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਭੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪੁਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਦਯਾ ਤੁਸਾਨੂੰ ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਵਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿੰਤੂ ਇਹ ਤੁਸਾਡੀ ਦਸ਼ਾ ਲੜੀਬੰਦ ਉਨਤੀ ਸੁਧਾਰ ਪੁਰਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਭੀ ਇਹ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹਵਾਨ ਅਤੇ ਵੇਚਿਆਉਂਦੇ ਹੋ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੋਕੇ ਕਿਥੋਂ ਅਪਨਾ ਕਰਤਵ ਮਲੁਮ ਕਰੋਗੇ? ਈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਦੀ ਵਲ ਮੁੜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਮਲੁਮ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਭ ਕੇਵਲ ਨਿਰਬਧਿ, ਧਿੱਛੇ ਜੋਰੀ, ਮੂੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਸੋਰ ਤੇ ਰਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਇਸਨਾਲਕੋਈ ਵਸਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੌਰਸ਼ਕ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਿਧਤਾਈ ਯਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਈਸ਼ਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪੁਣਨਾ ਅਰ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕਰਤਵ ਹੈ। ਯਾ ਉਸਨੂੰ ਦੇਵਨੇਤ ਅਰ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲ ਅਰ ਉਸ ਪਰਸ਼ ਤੇ ਛਾਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਤੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵੰਗ ਕਢ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਥੱਲ ਬੜੀ ਜਬੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਾ ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਆਕਾਸ਼ ਪਾਲਕਹੋਈਏ ਯਾ ਆਦਮੀਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ

(੪੪)

ਉਹ ਆਦਮੀ ਚਾਹੇ ਇਕ ਵੇ ਯਾ ਅਨੇਕਾਂ, ਇਹ ਕੋਈ
ਕੱਲ ਨਹੀਂ ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬਧੀਮਾਨ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ
ਹਰ ਇਕ *ਪੁਰਸ਼ ਤੋਂ ਸ਼ੋਭਣ ਅਰ ਉਤਮ ਹੈ ਤਾਂ
ਉਹ ਕੇਹੜੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਜ
ਧਾਨੀ ਤੋਂ ਸਦੋਂ ਕਈ ਉਹ ਅਸਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਬਲਵਾਨ
ਹੋ ਜਾਨ ਬਚਾ ਸਕੇਗੀ ?

ਜੇਕਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਰ ਅਟੱਲ ਨਿਆਂ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਹੜਾ
ਨਿਆਂ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਵਸੀਲੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ
ਸਕੀਏ ਕਿ ਫਲਾਨਾ ਕੰਮ ਨਿਆਈਂ ਹੋ ਯਾ ਬੇਨਜਾਈਂ ?

ਅਸੀਂ ਜਿਸਦੇ ਨਾਉਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਸਮਾਨਤਾਈਆਂ ਅਰ
ਵਿਰਧ ਅਨਜਾਈ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਾਂਗੇ ? ਈਸ਼ਰ ਦੇ
ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਿਯਮ ਪੂਰਾ ਜਾਨਨ ਲਈ ਯਾ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਿਥਿਤ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਚਾ
ਮਾਢਾ ਪ੍ਰਸਤ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ
ਚਾਹੇ ਬੋਨਾਪਾਰਟ ਰਖ ਲਵੇ ਚਾਹੇ ਬਜੋਲੋਸਨ* ਦੇ ਨਾਉਂ
ਦਵਾਰਾ ਸਦੇ । ਅਸੀਂ ਕਿਸਤਰਾਂ ਆਸ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

*ਬਜੋਲੋਸਨ ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਹੋਰ ਵੇਰ ਰਾਜਧਾਨੀ
ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਥੇ ਉਸ ਵਢੇ ਬਜੋਲੋਸਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਜੋ
ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਰ
ਜਿਸਦਾ ਫਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੋਰਸ਼ਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ ਉਹ
ਸਮਾਪਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ (ਉਲਘਾਟ)

ਕਿ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਡੀਆਂ ਪੌਰਸ਼ਕ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਬਰਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿਨ ਯਾ ਆਪਣੇ ਪਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।
ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਜਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੋਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮੁਤਲਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਵਟਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਧੌਖੇ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉ ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਤਨ ਕਿਚ ਰਹਾਂਗੇ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਸਿਖਤਾ ਚੁਕਤਾ ਯਾ ਪੌਰਸ਼ਕ ਯਾ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਜੋ ਕੇਵਲ ਸਾਡੇ ਪੌਰਸ਼ਕ ਬੁੱਧੀਮਤਾ ਨੇ ਕਵਿਆ ਹੈ ਦਿਤਾ ਜਾਏ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਮਿਲਨਗੇ ਜੋ ਮੂੰਹੋਂ ਕੁਝ ਕਹਿਨਗੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕ੍ਰੋਸੀਡੀ

ਕ੍ਰੋਸੀਡੀ ਉਨਾਂ ਮਜ਼ਹਬੀ ਜੁਧਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਜੋ ਯੂਰਪ ਦੇ ਵਚਲੇ ਸਮਝ ਵਿਚ ਈਸਾਈਆਂ ਨੇ ਅਰਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਬੈਤੁਲਮੁਕਦਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਕ੍ਰੋਸੀਡੀ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਆਸੀਜ਼ ਅਰ ਕਲੀਰਮੌਂਟ ਵਿਚ ਬੜੀਆਂ ਜੋਸ਼ ਭਰੀਆਂ ਕੌਂਸਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਯੇਰੂਸਲਮ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲਈ ਯਰਮ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਜਾਖਜਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਲੀਅਰਮੌਂਟ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਜੋਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਰੰਗ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰੇਤਾਗਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਅਰ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਇਹ ਨਾਰਾ "ਇਹ ਰਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ" ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹੋ ਨਿਯਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਜੁਧਾਂ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਅਧਲੀ ਭਲਕ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਉਲਬਥਾਥ)

ਵਾਲਿਆਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਸੰਕਾਰੇ ਨੂੰ "ਇਹ ਰਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਇਹ ਰਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ" ਜੋ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਅਰ ਸੋਹਣੇ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਸਮਝਾਂ ਵਿਚ ਗੁੰਜਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚਤੁਰ ਬਣਾਏ, ਨਿਰਬਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲ ਦੇਵੇ, ਫਿਰੀ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਉਤਪਤ ਕਰਾਉਣ ਅਰ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ੇ ਜੋ ਸਾਰੇ ਪੌਰਸ਼ਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇਤਬਾਰੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਿਸ਼ੀ ਜਨਾਂ ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦਿਓ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦਾ ਹੋਲੀ ੨ ਉਨਤੀ ਕਰਦੇ ਜਾਨਾ, ਈਸ਼ਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਇਕ ਜੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਬਜ਼ਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਦਿਤ ਕਰ ਦਿਓ ਕਿ ਮੈਸਾਹ ਵਿਚ ਜੋ ਕਰਤਵ ਅਸਾਂ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਡੀ ਅਮਿਟ ਨਿਦਰੀ ਦੇ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭਾਗ ਹਨ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਰਬ ਵਿਚਾਰ ਭਵਿਖਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਗੁਪਤ ਹੋਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਤੁਸੀਂ ਬੇਵਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪੰਤੂ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਦੇਸਕਦੇ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੀ ਦੁਸ਼ਾ ਤੇ ਅਨਿਸ਼ਾਈ ਹੋਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾ ਵਸੁਲ ਨਹੀਂ ਬਨ ਸਕਦੇ।

ਤੀਜਾ ਭਾਗ

ਨਿਯਮ !

ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਭੀ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਯਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਇਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕਾ ਅਰ ਖਾਸ ਢੰਗ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਹ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਕਾਨਾਂ ਅਦਿਕ ਦਾ ਬਣਾਵ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਕ ਸਥਿਰ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਘਾਹ ਪੱਤ੍ਰ ਦੀ ਸਿਧਣੀ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਰ ਤਾਰ ਹਰਕਤ ਦੇ ਇਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚ ਹਨ।

ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸਾਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸਿਧਣੀ ਤੇ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਉਤਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਉਨਤੀ ਕਰਨਾ ਅਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਰ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਖਨਾ ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਵ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹੋ ਇਕ ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਵ ਹੈ।

ਈਸ਼ਵਰ ਨੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਖਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸਾਨੂੰ ਨਿਯਮ ਭੀ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸਿਧਣੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਨ ਵਾਲਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ

ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਉੱਥੋਂ ਤੀਕਰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੀਕਰ ਉਹ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਉਸਦਾ ਵਿਸਥਾਰਕਰਦੇਯਾ ਉਸਨੂੰ ਵਰਤੋਂਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦ ਉਹ ਉਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਜਾਂਉਸਦੇ ਵਿਰਧ ਚਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖਰਾਬ ਹਨ ਅਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟਨਾਂ ਕੇਵਲ ਤੁਸਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਵ ਹੈ ।

ਉਹੀ ਤੁਸਾਡਾ ਸੱਚਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਜੋ ਈਸ਼ਵਰੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਵਰਨਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਰ ਪੌਰਸ਼ਕ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰਵਿਚ ਅਤਿਸ਼ੇਸ਼ਟ ਹੋਣਵੇਕਾਰਨਉਸਦਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਅਰ ਉਸਦੀ ਉਨਤੀ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਕੋਈ ਤੁਸਾਡਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਨਾ ਈਸ਼ਵਰ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਅਰ ਬਾਗੀ ਹੋਜਾਨਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੀਂਹ, ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਅਰ ਕਰਤਵਾਂ ਦਾ ਬੀਜਾ ਅਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੁਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਰਥਾਤ ਈਸ਼ਵਰੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਤੋਂ ਮਲੂਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਹੋ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਨਿਆਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਵਿਚ ਤੁਸਾਡੀ ਢਾਲ ਹੋਵੇਗੀ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਅਨਯਾਈ ਨਾਲ ਤੁਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਨ

ਨਾਉਨਾ ਚਾਹੁਣ।

ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਤਸੀ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਨਾ ਕਰੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਣੇ ਯਾ ਪੌਰਸ਼ਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਢਾਹਵਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਨਾਉਣ ਇਕ ਨਿਯਮ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਤਸੀ ਯਾ ਤਾਂ ਅਨਿਆਈ ਹੋਵੋਗੇ ਯਾ ਗ਼ਲਾਮ। ਅਨਿਆਈ ਉਸ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਲਵਾਨ ਹੋ ਅਤੇ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਤਾਂ ਬਲਵਾਨ ਦੇ ਗ਼ਲਾਮ ਹੋਵੋਗੇ। ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਪੁਰਸ਼ ਬਨਣ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਅਵਸ਼ਜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਪੌਰਸ਼ਕ ਚਾਤਰੀ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਘਾਸ ਪੱਤਰ ਅਰ ਕਾਨਾਂ ਦੀ ਚਤੁਰਤਾ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਡੇ ਕਾਰਜ ਉਸਦੇ (ਪੌਰਸ਼ਕ ਚਤੁਰਤਾ) ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ। ਹੁਨ ਪੁਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਉਹ ਨਿਯਮ ਕਿਸਤਰਾਂ ਮਲੂਮ ਹੋਣ?

ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਪੁਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿਧਟੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਬਰੋ ਪੇਸ਼ ਹੋਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਤਬ ਦਾ ਬਸ਼ਦ ਮਹਿੰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦੇ ਉਤ੍ਰ ਹੁਨ ਤੀਕਰ ਭੀ ਅਨੇਕਾਂ ਹਨ।

ਕੁਈ ਉਸਦੇ ਉਤ੍ਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਇਕਤਰਤਾ ਧਾਕਮਾਂ ਯਾ ਪੁਸ਼ਤਕਾਂ ਦੀ ਬਲ ਸੈਨਤ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਸਿਖਸਾ ਇਸ ਪੁਸ਼ਤਕ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹਨ।

(੬੩)

ਕਈ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ “ਹਰਾਇਕ ਪੁਸ਼ਟ ਨੂੰ
ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਕਰੇ ਉਸਨੂੰ ਭਲੇ
ਬੁਰੇ ਦੀ ਸਿਖਰਾ ਉਸਨੂੰ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇਗੀ ਇਕ ਹੋਰ ਜੱਥਾ
ਹੈ ਜੋ ਪੌਰਸ਼ਕ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰਾਇ ਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਰਖਜਕ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ
ਉਹੀ ਭਰੋਸਾ ਸੱਚਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਨਾਂ ਦਾ
ਇਤਫਾਕ ਹੋਵੇ”।

ਪਰ ਇਹ ਸਭਦੇ ਸਭ ਭੁਲ ਤੇ ਹਨ ਅਰ ਅਜਿਹੇ
ਕੌਤਕਾਂ ਤੋਂ ਪੌਰਸ਼ਕ ਕੌਸਲਾਂ ਦੀ ਤਵਾਰੀਖ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਸਕਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਉਤ੍ਰਾਂ
ਦੀ ਨਿਰਬਲਤਾ ਸਿਧ ਹੋਗਈ ਹੈ।

ਜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦਾਹਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰਾ
ਨਿਯਮ ਸਿਖਰਾ ਇਕ ਪੁਸ਼ਟਕ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਯਾ
ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਅਮਰ ਨੂੰ
ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਕਤੁਤਾ ਦਾ
ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਨਾਂ ਨੇ ਕਬ ਸੋਈਆਂ
ਤੀਕਰ ਮੰਨਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅੰਤ ਇਸ
ਮਤਲਬਨਾਲੁਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਿਤਾਹੈਕਿਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ
ਚੰਗੀ ਇਕਤੁਤਾ ਦੀ ਖੋਜਨਾ ਕਰੇ ਅਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣ
ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੀ ਭਵਿਖਤ
ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਵਧਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਜੇ ਲੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਮਨਾਸਿਧ ਹੋਈ
ਪੌਰਸ਼ਕ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ

(੬੨)

ਹੀ ਯਾਦ ਦੁਆਉਨਾ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ
ਕੋਈ ਪੰਥ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਹਾ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸੀ
ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਵੀਨਤਾ
ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਜਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਮੁਨਕਰ
(ਭੈਰੋ) ਨਹੀਂ ਹੋ ਬੀਤੇ ਜੋ ਕਲਤ ਨਿਸਚਯ ਨਾਲ ਭੈਰੋ
ਹੋਏ ਅਰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਾਨ ਦੇਨ ਦੇ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਟਸਟੈਂਟ ਪੰਥ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਤਾਂ
ਵਿਚ ਵੰਡੀਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਰ ਅਗੇ ਉਨਾਂ ਵਿਚ ਅਨ-
ਗਿਨਤ ਭੀਨਤਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਰਬ ਪ੍ਰੋਰਸ਼ਕ ਮਨ ਦੇ
ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਅਰ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਇਕ
ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੜਨੇ ਅਰ ਭਰੋਸਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ
ਕਾਇਮ ਰਖਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ
ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਰ ਸੋਸ਼ਲ ਬਰਗਨਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ
ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਉਠਾ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਵਿਰੁਧ ਇਸਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰੋਰਸ਼ਕ
ਆਤਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਰਦ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ
ਲਈ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਰਜਾਵੀਦੀ ਢੁਭਦੇ ਹਨ ਇਹੋ
ਕਹਿ ਦੇਨਾ ਰਿਅਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਰਬ ਸੋਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਉਨਤੀ
ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਸਦਾ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ
ਜਨਾਂ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲਾਉਨ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਰਸ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਨੇ ਘਿਣਤਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ
ਸਤਾਯਾ ਅਤੇ ਸੁਲੀ ਤੇ ਖਿਥਿਆ ਹੈ।